

**Міністерство освіти і науки України
Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти
у Сумській області
Державний навчальний заклад
«Сумське міжрегіональне вище професійне училище»**

ЗБІРНИК

**завдань для організації освітнього
процесу з основ медичних знань і
домедичної допомоги.**

**(предмет «Захист Вітчизни.
Основи медичних знань», 10 клас)**

м. СУМИ

**Міністерство освіти і науки України
Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти
у Сумській області
Державний навчальний заклад
«Сумське міжрегіональне вище професійне училище»**

ЗБІРНИК

**завдань для організації освітнього
процесу з основ медичних знань і
домедичної допомоги.**

(предмет «Захист Вітчизни.

Основи медичних знань», 10 клас)

Викладач: Русанова О.І.

м. Суми

Розглянуто на засіданні методичної ради ДНЗ «Сумське міжрегіональне ВПУ», протокол № 6 від 19.02. 2019.

Схвалено до апробації на засіданні методичної ради Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області 26.06.2019, протокол №

Автор-укладач:

Русанова Ольга Іванівна, викладач предмета «Захист Вітчизни. Основи медичних знань» ДНЗ «Сумське міжрегіональне ВПУ».

Рецензенти:

Докторович Г.І., методист НМЦ ПТО у Сумській області
Ляпа М.М., завідувач кафедри військової підготовки Сумського державного університету, кандидат технічних наук

Кириленко Ю.Б., вчитель предмета «Захист Вітчизни» ЗОШ № 15 І-ІІІ ступеня ім. Д.Турбіна м. Суми

Пропонований збірник складається з тестових завдань та ситуаційних задач, складених відповідно до навчальної програми «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту), затвердженої наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 та підручника під редакцією А. Гудима «Захист Вітчизни. Основи медичних знань» для 10 класу (рівень стандарту), рекомендованого МОН України (наказ від 31.05.2018, № 551).

Матеріали збірника можуть бути корисними для організації навчання на різних етапах уроку, контролю знань учнів та проведення позаурочних навчально-виховних заходів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

ЗМІСТ

№ з/п	Назва	Сторінка
	Передмова	4
1.	Завдання для організації освітнього процесу з основ медичних знань і домедичної допомоги:	5
1.1	Тестові завдання:	5
	Тема 1. Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини.	5
	Тема 2. Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця.	7
	Тема 3. Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів та інших невідкладних станах.	10
	Тема 4. Загальні поняття про травму. Механізм травми.	13
	Тема 5. Надання домедичної допомоги при кровотечах.	17
	Тема 6. Домедична допомога при травмах окремих анатомічних ділянок.	22
1.2	Ситуаційні задачі	28
	Література	34

Передмова

Вивчення предмета «Захист Вітчизни. Основи медичних знань» на компетентнісній основі – це формування в учнівської молоді знань, умінь і навичок щодо захисту Вітчизни, дій в умовах надзвичайних ситуацій.

З метою реалізації даного завдання, відповідно до діючої навчальної програми «Захист Вітчизни» для закладів професійної (професійно-технічної) освіти (рівень стандарт) затвердженої наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 було розроблено тестові завдання та складено ситуаційні задачі до 6 тем I розділу програми «Основи медичних знань і домедичної допомоги», що вивчається у 10 класі. У закладах професійної (професійно-технічної) освіти програма предмету «Захист Вітчизни» для 10 класу вивчається в основному на II курсі, а на III курсі формуються компетенції за програмою предмету для 11 класу

Кількість тестів до кожної теми різна в залежності від об'єму матеріалу теми та підручника А.А. Гудима «Захист Вітчизни. Основи медичних знань» рівень стандарту.

Запропонований матеріал збірника розрахований для використання викладачем при підготовці до уроку чи виховного заходу, тому що до всіх тестів є відповіді, що виділені жирним шрифтом. Це дозволяє викладачу швидко орієнтуватися при перевірці виконаних завдань. Друкований та електронний варіант тестів, ситуаційних задач можна ефективно використовувати на різних етапах уроку. Вони спрямовані не тільки на контроль знань здобувачів освіти, а й на розвиток логічного мислення, вмінь робити узагальнення, формувати стійкі знання та практичні навички при вирішенні складних життєвих та виробничих ситуацій, передбачають поглиблення знань з охорони праці, біології та навчальних предметів професійного спрямування, що вивчаються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

На нашу думку, найефективніше їх використовувати як для поточного, тематичного контролю знань після вивчення теми, так і для організації позаурочних заходів з цивільного захисту, військово-патріотичних змагань, конкурсів тощо.

Завдання для організації освітнього процесу з основ медичних знань і домедичної допомоги.

Розділ I. Основи медичних знань і домедичної допомоги.

Тема 1. Основи законодавства України щодо охорони здоров'я людини.

Тести

1. Основний документ нормативно-правової бази про захист життя?
  - а) Закон України «Основи законодавстві України про охорону здоров'я»
  - б) Конституція України
  - в) Закон України «Про екстерну медичну допомогу»
2. Державна політика у сфері здоров'я спрямована на:
  - а) лікування хвороб при наявності фінансового забезпечення;
  - б) посилення профілактики і раннє виявлення захворювань;
  - в) пропаганду здорового способу життя.
3. Здоров'я нації визначається рівнем:
  - а) екологічного забруднення;
  - б) здоров'я дітей;
  - в) інфікування населення.
4. Причиною негативної тенденції погіршення здоров'я дітей в Україні є:
  - а) економічна нестабільність;
  - б) шкідливі звички;
  - в) недостатність сонячних днів взимку;
  - г) розвиток технічного прогресу.
5. Які хвороби переважають у структурі захворювань дітей:
  - а) органів дихання;
  - б) опорно-рухової системи;
  - в) зору;
  - г) органів травлення.
6. Серед дорослого населення найбільше поширені хвороби:
  - а) серцево-судинної системи;
  - б) органів слуху;
  - в) кістково-м'язової системи.
7. Хто відповідає в Україні за збереження генофонду населення:

- а) лікарі і батьки;
- б) держава і суспільство;
- в) екологія і економіка.

8. Найважливішим показником благополуччя населення є:

- а) матеріальне забезпечення;
- б) стан здоров'я;
- в) технічний прогрес.

9. Визначити місце у структурі поширеності хвороб серед чоловіків і жінок:

- а) Хвороби органів травлення
- б) Хвороби системи кровообігу
- в). Хвороби органів дихання

Правильна відповідь: 1б; 2б,в; 3б;4б; 5а,в,г; 6а,в;7б;8б;9б,в,а

Проект:

1. Шляхи підвищення рівня гемоглобіну
2. Моє здоров'я – запорука високої працездатності.

Тема 2. Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця.

Тести:

Встановіть послідовність дій при раптовій зупинці серця у дорослого:

1. Встановити чи в свідомості потерпілий
2. Звернутися до присутніх по допомогу
3. З'ясувати чи безпечне місце надзвичайної ситуації
4. Встановити чи є дихання
5. Провести серцево-легеневу реанімацію
6. Викликати швидку допомогу
7. Провести електричну дефібриляцію

Правильна відповідь: 3, 1, 2, 4, 6, 5, 7

1. Встановіть послідовність дій при непрямому масажі серця, якщо потерпілий без свідомості і не дихає:

1. Визначити місце натискання на грудній клітині.
2. Встаньте на коліна біля потерпілого.
3. Покладіть долоні у визначену точку натискання.
4. Нахиліться над потерпілим не згинаючи руки в ліктях.
5. Після кожного натискання дайте змогу грудній клітці розправитися.
6. Натискайте всім тілом на глибину 5-6 см.
7. Повторюйте натискання з частотою 100-120 разів/хв.
8. Період натискання і період повернення грудної клітини до вихідної форми повинен бути однаковим.

Правильна відповідь: 2, 1, 3, 4, 6, 5, 7, 8

2. Ознаками ефективності проведеного непрямого масажу серця є:

- а) поява пульсу на сонних, стегнових, променевих артеріях;
- б) блідість шкіри;
- в) підвищення артеріального тиску;
- г) відновлення дихання;
- д) розширення зіниць.

Правильна відповідь: а,в,г

4. На місці надзвичайної події загрозу для вашого здоров'я може становити:

- а) пожежа;
- б) дощ;
- в) електричні дроти;
- г) витік газу;
- д) вибухові предмети.

Правильна відповідь: а,в,,г,д

5. Коли використовують техніку «Чую! Бачу! Відчуваю!»?:

- а) визначення перелому кінцівки;
- б) визначення дихання;
- в) визначення серцебиття.

Правильна відповідь: б

6. Що забезпечує дефібриляція під час надання першої медичної допомоги:

- а) проходження через серцевий м'яз електричного імпульсу;
- б) відновлення дихання;
- в) відновлення ритму та «насосної» функції серця.

Правильна відповідь: а, в

7. Яка черговість серцево-легеневої реанімації?

- а) 15 натискань – 4 вдихи;
- б) 30 натискань – 2 вдихи;
- в) 20 натискань – 1 вдих.

Правильна відповідь: б

8. Методи штучної вентиляції легень:

- а) рот до рота;
- б) рот до носа;
- в) ніс до рота.

Правильна відповідь: а, б

9. Під час непрямого масажу серця глибина натискань на грудну клітину повинна бути:

1. немовля	а) 4 см;
2. дитина до 8 років	б) 5-6 см;
3. доросла людина	в) 3 см.

Правильна відповідь: 3б; 1в; 2а

10. Головними факторами, що є загрозою життю у надзвичайних ситуаціях є:

- а) враження електричним струмом;
- б) запаморочення;
- в) хімічні опіки;
- г) переломи;
- д) втрата свідомості.

Правильна відповідь: а, в, г

11. Під час проведення електричної дефібриляції:

- а) дозволяється тримати потерпілого за одяг;
- б) не можна торкатися тіла потерпілого руками.

Правильна відповідь: б

12. Ефективність використання дефібрилятора під час серцево-легеневої реанімації забезпечується, якщо її використати після зупинки серця:

- а) через 5-6 хв;
- б) через 1-2 хв;
- в) через 5 циклів серцево-легеневої реанімації.

Правильна відповідь: б

13. Один рятівник ефективно може виконати:

- а) 3 цикли натискань на грудну клітину;
- б) 10 циклів натискань на грудну клітину;
- в) 5 циклів натискань на грудну клітину.

Правильна відповідь: в

14. До категорії екстрених належить невідкладні стани, що супроводжуються:

- а) судомою;
- б) капілярною кровотечею, підвищенням температури;
- в) психічними розладами;
- г) болями в ділянці серця;
- д) висипанням на тілі, кашлем.

Правильна відповідь: а,в,г

15. Транспортування потерпілих бригада швидкої допомоги здійснює у присутності працівників поліції, якщо:

- а) потерпілий перебуває у стані алкогольного, наркотичного сп'яніння;
- б) потерпілий без свідомості;
- в) потерпілий у агресивному психічному стані.

Правильна відповідь: а,в

Тема 3. Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів та інших невідкладних станах.

Тести

1. Серед причин непрохідності дихальних шляхів є:
- а) потрапляння сторонніх предметів, крові, тощо;
  - б) запалення кореня язика;
  - в) ускладнення перелому;
  - г) алергічна реакція.

Правильна відповідь: а,б,г

2. Потрапивши в дихальні шляхи викликають тяжку пневмонію:

- а) блювотні маси;
- б) сторонні предмети;
- в) слина та кров.

Правильна відповідь: а,в

3. Назвіть алергени, що найчастіше викликають набряк гортані, язика, губ, тощо:

- а) харчові продукти - (мед, цитрусові, полуниця, шоколад...);
- б) лікарські речовини - (антибіотики, вітаміни...);
- в) хімічні речовини - (фарби, пральний порошок, шампунь...).

4. Складіть алгоритм допомоги відновлення дихання за методом Геймліха:

- а) Стисніть руку в кулак;
- б) Охопіть кулак долонею другої руки;
- в) Охопіть талію постраждалого руками;
- г) Зробіть 4-5 різких поштовхів в живіт у напрямку знизу - до верху, спереду – у середину;
- д) Кожен поштовх робиться в спробі видалити сторонній предмет;
- ж) Притисніть кулак зі сторони великого пальця до постраждалого трохи вище пупка і нижче кінця грудини постраждалого.

Правильна відповідь: в, а, ж, б, г, д

5. Причиною зупинки дихання може бути:

- а) удушення;
- б) приступ астми;
- в) перелом кінцівки;
- г) інфаркт міокарди;
- д) біль у кишечнику;
- ж) отруєння наркотиками.

Правильна відповідь: а,б,г,д

6. Найчастіше непритомність трапляється при:

- а) підвищенні артеріального тиску;
- б) гіпотонії;
- в) хворобах опорно-рухової системи.

Правильна відповідь: б

7. Згрупуйте ознаки порушення дихання (1) і ознаки зупинки дихання (2), виставивши відповідну цифру:

- а) Дихання прискорене чи уповільнене
- б) Постраждалий хапає ротом повітря
- в) Синюшність шкіри та слизових
- г) Дихання поверхове
- д) Втрата свідомості
- ж) Відсутність шуму дихання
- з) Свистячі та булькаючі звуки
- е) Нерухомість грудної клітки та живота

Правильна відповідь: 1(а,б,г,з); 2(в,д,ж,е)

8. Для попередження яких хвороб необхідно використовувати засоби захисту при проведенні штучного дихання:

- а) Гепатит
- б) Гіпертонія
- в) ВІЛ-інфекція
- г) Гастрит
- д) Туберкульоз
- ж) Панкреатит

Правильна відповідь: а,в,д

9. Причинами непрохідності дихальних шляхів є:

- а) Западання язика
- б) Швидке вживання їжі
- в) набряк нижніх кінцівок
- г) сторонні тіла в дихальних шляхах
- д) Швидкий біг
- ж) набряк тканин ротової порожнини горла

Правильна відповідь: а,б,г,ж

10. Встановіть правильний алгоритм дій при домедичній допомозі постраждалому, який є без свідомості при задусі:

- а) Відкрийте дихальні шляхи та перевірте наявність дихання.
- б) Якщо постраждалий не дихає зробіть 2 вдихи «рот до рота».
- в) Огляньте місце пригоди, щоб переконатися у відсутності небезпеки і з'ясувати що трапилось.
- г) Викличте швидку допомогу.
- д) Проведіть первинний огляд постраждалого.

- ж) Стежте за підняттям грудної клітки, щоб переконатися, що повітря проходить у легені.
- з) Якщо повітря проходить в легені, перевірте наявність дихання та пульсу.
- е) Якщо постраждалий починає дихати, переведіть його в стабільне положення.
- и) При відсутності дихання та пульсу – проведіть серцево-легеневу реанімацію.

Правильна відповідь: в, д, а, б, ж, г, з, е, и

11. Не застосовують прийом Геймліха за таких умов:

- а) Підозра на травматичне пошкодження ребер і органів грудної порожнини.
- б) Підозра на травму нижніх кінцівок.
- в) Підозра на травматичне пошкодження органів черевної порожнини.
- г) Надмірна маса постраждалого.
- д) Людина похилого віку.
- ж) Виражені набряки.
- з) Підозра на алкогольне сп'яніння.
- е) Постраждала – жінка в II половині вагітності.

Правильна відповідь: а, в, г, ж, е

12. Причиною непритомності людини є:

- а) Недостатній прилив крові до мозку.
- б) Зниження насичення крові киснем.
- в) Надмірний прилив крові до мозку.
- г) Порушення обміну речовин.
- д) Порушення передачі імпульсів нервовими волокнами головному мозку.

Правильна відповідь: а, б, г, д

13. Встановіть алгоритм дії при наданні домедичної допомоги людині у стані непритомності:

- а) Забезпечити доступ свіжого повітря.
- б) Переконатися у відсутності небезпеки на місці події.
- в) Отримати згоду на допомогу у потерпілого.
- г) Перевірити наявність пульсу і дихання.
- д) Викликати швидку допомогу.
- е) Перевернути потерпілого на живіт.
- є) Звільнити шию, грудну клітку від одягу.
- ж) Оглянути потерпілого для виявлення травм.
- з) Зняти окуляри, вийняти речі з карманів.
- и) Якщо немає судом підняти ноги, опустити голову.
- і) Дати понюхати ватку з нашатирним спиртом.
- ї) Перевести у стабільне положення.

й) При відсутності дихання та пульсу приступити до серцево-легеневої реанімації.

Правильна відповідь: б, д, г, е, и, ж, є, з, і, й, а, ї

Тема 4. Загальні поняття про травму. Механізм травми.

Тести

1. В залежності від умов і місця пригоди травматизм є:
а) промисловий;	б) сільський;
в) спортивний;	г) транспортний;
д) шкільний;	е) військовий;
є) жіночий.	

Правильна відповідь: а, в, г, е

2. Яка втрата крові не впливає на загальний стан постраждалого, на тиск і швидкість кровотоку?

а) 800 мл;	б) 700 мл;
в) 1000 мл;	г) 950 мл;
д) 500;	

Правильна відповідь: б, д

3. Яка є класифікація травм за характером травмуючого чинника?

а) природна;	б) механічна;
в) хімічна;	г) металічна;
д) психічна;	е) різана;
є) фізична	

Правильна відповідь: б, в, д, є

4. Згрупуйте місцеві (1) та загальні (2) зміни в органах і тканинах після травми:

а) болючість (1);	б) колапс (2);
в) зміна форми, кольору (1);	г) запаморочення (2);
д) зміна цілісності шкіри та слизових (1);	
е) порушення функції ушкодженого органу (1);	
є) шок (2).	

Правильна відповідь: 1(а, в, д, е); 2(б, г, є)

5. До механічних травм належать:

а) синці;
б) переломи;
в) укуси;
г) вивихи;
д) сонячні опіки;
е) розтягування.

Правильна відповідь: а, б, г, е

6. Політравма відрізняється від звичайної:

- а) глибиною рани;
- б) множинністю ушкоджень, що є небезпечними для життя;
- в) артеріальною кровотечею;
- г) кількістю зон ураження.

Правильна відповідь: б,г

7. Встановіть відповідність ознак політравми за їх ступенем (позначте стрілками):

А) Поява шоку, ушкодження середньої тяжкості, для відновлення організму необхідна тривала реабілітація.

I ступінь

Б) Тяжкі ушкодження, шок; функції систем і органів відновлюються частково, інколи повністю втрачаються, що призводить до інвалідності.

II ступінь

В) Вкрай тяжкі ушкодження, наявність сильного шоку, порушення діяльності систем і органів; підвищена вірогідність смертельного результату.

III ступінь

Г) Невеликі ушкодження без шоку; згодом усі функції повністю відновлено.

IV ступінь

Правильна відповідь: 1Г, 2А, 3Б, 4В.

8. Найчастіше внаслідок ДТП виникають травми:

- а) черепно-мозгові;
- б) хімічні;
- в) органів грудної клітини;
- г) психічні;
- д) переломи хребта, кінцівок.

Правильна відповідь: а,в,д

9. При падінні з невеликої висоти найчастіше мають місце:

- а) перелом кінцівки;
- б) пошкодження хребта;
- в) травми ока;
- г) струс мозку;
- д) зовнішня кровотеча;
- е) садна.

Правильна відповідь: а,б,г,е

10. Факторами ураження під час мінно-вибухової травми є:

- а) ударна хвиля;
- б) час доби;
- в) висота температури і повітря;
- г) уламки і частки вибухового пристрою;
- д) токсична дія газоподібних продуктів вибуху;
- е) поря року;

є) механічна травма.

Правильна відповідь: а,в,г,д,є

11. Для мінно-вибухової травми характерним є:

- а) пошкодження грудини та ребер;
- б) підвищення артеріального тиску;
- в) забій серця;
- г) пошкодження очей, кісток голови;
- д) пошкодження органів черевної порожнини.

Правильна відповідь: а,в,г,д

12. Симптомами струсу головного мозку є:

- а) кровотеча з носу чи вуха;
- б) блювота;
- в) пульс уповільнений;
- г) пульс прискорений;
- д) обличчя бліде, зіниці розширені;
- е) дихання може бути поверхневим, нерівним;
- є) пошкодження зору;
- ж) реакція на світло може бути відсутньою.

Правильна відповідь: б,в,д,є,ж

13. Непрониклі травми грудної клітини супроводжуються:

- а) пошкодженням ребер, грудини;
- б) пошкодженням хребта;
- в) пошкодженням ключиці лопатки;
- г) гемотораксом;
- д) пошкодженням легень;
- е) пошкодженням кишковика.

Правильна відповідь: а,в,д,г

14. Наслідком порушення каркасної функції грудної клітини є:

- а) порушення серцебиття;
- б) розлад дихання;
- в) крововилив у тканини легень.

Правильна відповідь: б

15. При яких травмах розвивається перитоніт?

- а) серцево-судинної системи;
- б) живота;
- в) органів дихання.

Правильна відповідь: б

16. При ушкодженні внутрішніх органів з порушенням цілості шкіри потрібно:

- а) накласти стерильну пов'язку на рану;
- б) вправити нутрощі;

- в) огорнути нутрощі стерильною пов'язкою а прибинтувати до черевної стінки;
- г) вгамувати спрагу;
- д) ввести знеболюючи засоби при перитоніті.

Правильна відповідь: а,в

17. Транспортування постраждалого з травмою живота до лікарняного закладу здійснюється:

- а) на ношах лежачи на боку;
- б) на ношах лежачи на спині;
- в) напівсидячи, підтримуючи пов'язку на рані.

Правильна відповідь: б

18. Визначте місцеві (1) та спільні (2) прояви при травмах скелетно-м'язової системи:

- а) переломи кісток;
- б) травматичний шок;
- в) вивих суглоба;
- г) пошкодження м'яких тканин;
- д) кровотечі;
- е) жирова емболія;
- є) інфекції.

Правильна відповідь: 1(а,в,г); 2(б,д,е,є)

19. Переломи кісток можуть бути:

- а) ізольованими;
- б) множинними;
- в) поєднаними;
- г) одиничними;
- д) комбінованими;
- е) клінічними.

Правильна відповідь: а,б,в,д

20. Визначте абсолютні (1) та відносні (2) ознаки переломів:

- а) наявність кісткових уламків;
- б) незвична рухливість кістки;
- в) припухлість у місці травми;
- г) кісткова крепітація;
- д) крововилив у ділянці травми;
- е) укорочення кінцівки;
- є) відчуття болю;
- ж) порушення цілісності кістки;
- з) порушення функції кінцівки.

Правильна відповідь: 1(а,б,г,е,ж); 2(в,д,є,з)

21. З травмою спинного мозку постраждалого транспортують:

- а) на ношах у положенні лежачи на животі;
- б) на ношах лежачи у стабільному положенні;

в) на щиті у положенні лежачи на спині з фіксацією ременями.

Правильна відповідь: а, в

Тема 5. Надання домедичної допомоги при кровотечах.

Тести

1. Встановіть відповідність ступеня гострої крововтрати:

1 легка	до 1,5 л.
2 середня	1л.
3 тяжка	понад 2,5 л.
4 смертельна	понад 1,5л.

Правильна відповідь: 1Б, 2А, 3Г, 4В.

2. Встановіть відповідність ознак кровотечі згідно з її видом:

1. Капілярна	А) Кров витікає повільно, але безперервно, темно-червоного забарвлення.
2. Венозна	Б) Витікає з рани пульсуючим струменем яскраво-червоного кольору.
3. Артеріальна	В) Кров сочиться з поверхні ушкодженої тканини.

Правильна відповідь: 1В, 2А, 3Б.

3. Визначте ознаки внутрішньої кровотечі:

- а) у місці удару синя шкіра;
- б) часте дихання, слабкий пульс;
- в) блювота з домішками світло-червоної крові;
- г) бліда шкіра;
- д) уповільнене дихання;
- е) прохолодна шкіра на дотик;
- є) підвищений пульс;
- ж) блювота кавового кольору.

Правильна відповідь: а, б, г, е, ж

4. Назвіть норми часу для прибуття швидкої допомоги (підкресліть свій вибір):

- а) у місті – 7, 10, 15 хв;
- б) за межами міста – 25, 35, 20 хв;

Правильна відповідь: а(10хв.); б(20хв.)

5. При масивній кровотечі з шиї, стегна смерть настає протягом:

- а) 5 хв;
- б) 2 хв;

в) 4хв.

Правильна відповідь: б

6. При масивній кровотечі з обличчя, передпліччя, тулуба смерть настає протягом:

а) 50 хв; б) 90 хв; в) 60 хв.

Правильна відповідь: в

7. Встановіть правильний алгоритм дій при домедичній допомозі під час масивної кровотечі:

- а) визначити для себе безпечність місця надзвичайної ситуації;
- б) одягнути засоби індивідуального захисту шкіри;
- в) викликати «103» та за необхідності «101», «102»;
- г) покликати на допомогу інших людей;
- д) забезпечити доступ до рани, знайти джерело кровотечі;
- е) зупинити кровотечу прямим натиском на рану чи джгутом.

Алгоритм дій: А, В, Г, Б, Д, Е.

8. Техніка прямого тиску на рану застосовується для:

- а) прискорення згортання крові;
- б) підготовки до накладання компресійної пов'язки;
- в) підготовка до транспортування;
- г) підготовка до тампонування рани.

Правильна відповідь: а,б,г

9. Ваші дії, якщо кровотеча не зупинилася після накладання джгута:

- а) накласти ще один джгут вище першого;
- б) накласти закрутку;
- в) зняти джгут, зробити прямий тиск на рану;
- г) при можливості провести тампонування рани.

Правильна відповідь: а,б,г

10. Після накладання джгута-турнікету для зупинки кровотечі, скільки часу він може бути безпечним на кінцівці:

а) 1 год; б) 2 год; в) 1,5 год.

Правильна відповідь: б

11. Чи можна визначити пульс нижче накладеного джгута:

а) так; б) ні.

Правильна відповідь: б

12. Визначте алгоритм дій при накладанні джгута типу Есмарха:

а) місце вище кровотечі обгорнути м'яким матеріалом;

- б) записати час накладання джгута маркером на папері чи шкірі постраждалого;
  - в) вільні кінці джгута закріплюють фіксаторами;
  - г) наступні тури джгута покривають попередній з тією ж силою;
  - д) наступні тури джгута покривають на 1/3 попередній зменшуючи тиск;
  - е) перший тур накладають не послаблюючи джгут;
  - є) на рану кінцівки накладають асептичну пов'язку;
  - ж) джгут під кінцівкою максимально розтягують на 1/3 його довжини.
- Алгоритм дій: А, Ж, Е, Д, В, Є, Б.**

13. Визначте ознаки правильності накладання джгута:

- а) пульс зникає нижче місця накладання джгута;
- б) пульс ледь прослуховується нижче місця накладання джгута;
- в) кінцівка стає блідою;
- г) кінцівка стає вологою на дотик;
- д) кінцівка стає холодною на дотик;
- е) призупиняється кровотеча з рани.

Правильна відповідь: а,в,д,е

14. На яких ділянках тіла при масивних кровотечах тампонування рани є основним методом зупинки кровотечі:

- а) на шії;
- б) на стегні;
- в) під пахвами;
- г) на передпліччі;
- д) на пахвинних ділянках.

Правильна відповідь: а,в,д

15. Вкажіть алгоритм зупинки вузлових кровотеч:

- а) прями́й тиск на рану;
- б) максимальне згинання в суглобі;
- в) тампонування рани;
- г) накладання джгута;
- д) накладання компресійної пов'язки.

Правильна відповідь: а,в,д

16. Ваші дії при носовій кровотечі у постраждалого:

- а) розстібнути комір за необхідності;
- б) розмістити постраждалого напівлежачи;
- в) посадити постраждалого;
- г) на перенісся покласти холод;
- д) голову нахилити вперед;
- е) промити носову порожнину, щоб кров зійшла;
- є) затиснути крила носа пальцями;

- ж) голову закинути назад;
- з) щільно затампонувати носові ходи чистою ватою.

Алгоритм дії: В, А, Г, Д, Є, З.

17. Вкажіть ознаки неправильного накладання компресійної пов'язки:

- а) шкіра нижче пов'язки червоніє;
- б) шкіра нижче пов'язки стає холодною на дотик;
- в) шкіра нижче пов'язки синіє та німіє;
- г) пульс майже не прощупується;
- д) пульс не прощупується.

Правильна відповідь: б,в,д

18. Максимальний час доставки постраждалого з масивною кровотечею до лікарняної установи:

- а) до 1 год; б) 1,5 год; в) до 2 год; г) 2,5 год.

Правильна відповідь: в

20. Визначте правильне твердження:

- 1. За походженням рани бувають:
  - а) ножові; б) вогнепальні (стріляні); в) рубані
- 2. Ознаками рани є:
  - а) біль; б) нудота; в) кровотеча
- 3. Поранення є:
  - а) хімічні; б) механічні; в) токсичні
- 4. Види зовнішньої кровотечі:
  - а) легенева кровотеча; б) артеріальна; в) капілярна
- 5. При артеріальній кровотечі кров з рани:
  - а) сочиться; б) б'є струменем
- 6. Венозна кровотеча:
  - а) темно-червоного кольору; б) яскраво-червоного кольору
- 7. Джгут накладають при великій:
  - а) венозній кровотечі; б) капілярній кровотечі
- 8. За призначенням пов'язки є:
  - а) давлячі; б) гіпсові; в) підтримуючі
- 9. За виконанням пов'язки є:
  - а) пращоподібні; б) іммобілізуючі; в) пластирні
- 10. Способи намотування бинта:
  - а) спіральна; б) хрестоподібна; в) чепець
- 11. Пращоподібна пов'язка накладається на:
  - а) лікоть; б) підборіддя; в) стопу
- 12. До іммобілізуючих пов'язок належать:
  - а) шинні; б) гіпсові; в) підтримуючі

Правильна відповідь: 1(б,в); 2(а,в); 3(а,б); 4(б,в); 5(б); 6(а); 7(а); 8(а,в); 9(а,в); 10(а,б); 11(б); 12(а,б)

Тема 6. Домедична допомога при травмах окремих анатомічних ділянок.

Тести

1. Згрупуйте причини виникнення травматичних (1) та патологічних (2) переломів руки:
- а) падіння з висоти;
  - б) дорожньо-транспортна пригода;
  - в) остеопороз;
  - г) запальні процеси кісткової тканини;
  - д) доброякісна пухлина;
  - е) виробнича травма;
  - є) злоякісна пухлина.

Правильна відповідь: 1(а,б,е); 2(в,г,є)

2. Визначте спільні ознаки закритого та відкритого перелому кісток кінцівки:
- а) деформація кінцівки;
  - б) хрускіт уламків кістки;
  - в) гематома;
  - г) наявність рани у місці перелому;
  - д) біль у ділянці перелому;
  - е) нерухомість кінцівки;
  - є) порушення функції ушкодженої кінцівки;
  - ж) патологічна рухливість у кінцівці.

Правильна відповідь: а,б,д,є,ж

3. До основних ознак вогнепальних переломів відносять:

- а) наявність рани;
- б) гематома;
- в) кровотеча;
- г) біль у місці перелому;
- д) деформація кістки;
- е) припухлість;
- є) рухливість у нетиповому місці з крепітацією;
- ж) порушення функції пошкодженої кінцівки.

Правильна відповідь: а,в,г,д,є,ж

3. Згрупуйте суглоби за місцем їх знаходження на тілі людини:

1. нижня кінцівка

А. циліндричний

2. верхня кінцівка
3. хребет

- Б. блоковидний
- В. кулястий
- Г. плоский
- Д. сідлоподібний
- Е. еліпсоподібний

Правильна відповідь: 3А; 1Б, Г; 2В, Д, Е.

4. Встановіть відповідність між видом вивиху і часом, що пройшов з моменту травми:

1. Свіжі
2. Несвіжі
3. Застарілі

- А. Понад 5 міс
- Б. Понад 3 тижні
- В. До 3 діб
- Г. До 1 тижня
- Д. Від 3 діб до 3 тижнів
- Е. Від 1 тижня до 1 міс

Правильна відповідь: 1В, 2Д, 3Б.

5. Порушення кровообігу у травмованій кінцівці підтверджується ознаками:

- а) німіють кінчики пальців;
- б) пальці мають рожевий колір нігтів;
- в) пальці є теплими на дотик;
- г) пальці стають холодними на дотик;
- д) пальці поступово синіють.

Правильна відповідь: а, г, д

6. Загальними принципами накладання шини на кінцівки є:

- а) зняти з травмованої руки прикраси, годинник;
- б) під час фіксації шини можна перекрити місце, де накладено джгут;
- в) шину не накладають з тієї частини кінцівки, де кістку видно у рані;
- г) при іммобілізації необхідно надати кістці нормальне фізіологічне положення;
- д) при відкритому переломі не можна витягувати травмовану кінцівку, щоб запобігти забрудненню рани;
- е) шини для іммобілізації накладають поверх одягу постраждалого;
- є) шини для іммобілізації не накладають на взуття постраждалого;
- ж) між шиною і кінцівкою постраждалого треба покласти м'яку ватно-марлеву прокладку;
- з) підгонка шини під розмір пошкодженої кінцівки проводиться на постраждалому;
- и) моделювання шини під розмір пошкодженої кінцівки проводиться тільки на кінцівці того, хто надає допомогу;
- і) іммобілізовану кінцівку необов'язково утеплювати у холодну пору року;

- ї) шина обов'язково повинна фіксувати не менше 2 суглобів;
- й) кінцівку на яку накладено шину обов'язково підвішувати на косинці;
- к) шини не туго прикріплюють до травмованої кінцівки;
- л) при переломі кісток стопи накладають 2 шини;
- м) при накладанні шини кінці пальців, якщо вони не пошкоджені, потрібно залишати відкритими для контролю кровообігу.

Правильна відповідь: а, в, д, е, ж, и, ї, й, л, м

7. Встановіть відповідність ознак шин згідно з їх видом:

1. Шина Крамера	А. Імобілізує і витягує пошкоджену нижню кінцівку
2. Шина Дітереха	Б. Накачується повітрям, легко пошкоджується
3. Вакуумна шина	В. Моделюється, але потребує обмотуванням м'яким матеріалом
4. Сітчаста шина	Г. Придатна для іммобілізації кісток стопи, кисті
5. Шина Kendrick	Д. наповнена гранулами, для використання потребує видалення з неї повітря
6. Пневматична шина	Е. Жорстка, зберігає форму, використовується під час бойових дій
7. Шана зразка SAM (тактична)	Є. Менш жорстка, не деформується, надійна при фіксації
8. Шана зразка SAM (цивільна)	Ж. Компактна, використовується при переломі стегна без наявності ран

Правильна відповідь: 1В, 2А, 3Д, 4Г, 5Ж, 6Б, 7Є, 8Е.

9. Складіть алгоритм домедичної допомоги постраждалому з травмою голови без рани:
- а) оглянути місце пригоди
  - б) провести огляд постраждалого, визначити чи є дихання та пульс
  - в) негайно викликати швидку медичну допомогу
  - г) підтримати постраждалого психологічно
  - д) укрити термопокривалом чи ковдрою
  - е) якщо немає дихання негайно розпочати СЛР
  - є) до місця удару прикласти холод
  - ж) за наявності небезпеки евакуювати у безпечне місце
  - з) забезпечити постійний нагляд за постраждалим до прибуття швидкої медичної допомоги.

Алгоритм дій: А, Б, В, Е, Є, Д, Г, З, Ж.

10. Чинниками травми хребта можуть бути:

- а) падіння з висоти
- б) втрата чутливості рук
- в) стрибки на міліні головою вперед у воду
- г) деформація хребта
- д) дорожньо-транспортні пригоди
- е) утрата рівноваги
- є) силові навантаження в спорті
- ж) ураження блискавкою
- з) судоми

Правильна відповідь: а,в,д,є,ж

11. Складіть алгоритм дій домедичної допомоги постраждалого з травмою хребта, якщо місце перебування є небезпечним для нього:

- а) укрити постраждалого термопокривалом;
- б) зафіксувати шийний відділ хребта;
- в) перемістити постраждалого в безпечне місце;
- г) психологічно підтримати постраждалого;
- д) забезпечити нагляд до приїзду швидкої медичної допомоги;
- е) обережно перемістити постраждалого на тверду рівну поверхню для транспортування;
- є) надати медичну допомогу залежно від наявних пошкоджень;
- ж) провести повторний огляд постраждалого.

Алгоритм дій: Б, Е, А, В, Ж, Є, Г, Д.

12. Для попередження ускладнень при переломі хребта на догоспітальному етапі необхідно:

- а) транспортувати у сидячому положенні;
- б) зв'язати руки на рівні талії та ноги;
- в) провести витягування відділу хребта;
- г) переміщення на щит для транспортування здійснює чотири особи;
- д) якщо постраждалий знаходиться обличчям до долу його перевертають;
- е) постраждалого не перевертають на спину, якщо він у положенні обличчям дотолу;
- є) при транспортуванні на животі валик під голову не підкладають;
- ж) при негайній необхідності покинути небезпечну зону транспортувати постраждалого можна на м'яких ношах.

Правильна відповідь: б,г,е,ж

13. Згрупуйте ознаки проникаючої травми грудної клітини (1) та ознаки травми грудної клітини з внутрішньою кровотечею (2).

- а) наявність рани (1)

- б) посиніння шкіри на місці травми (2)
- в) утруднене дихання (1)
- г) відчуття крепітації під час пальпації грудної клітки (2)
- д) кровотечі з рани піниста чи яскраво-червона (1)
- е) кровохаркання (2)
- є) всмоктування повітря через рановий отвір при вдиху (1)
- ж) часте дихання (2)

Правильна відповідь: 1(а,в,д,є); 2(б,г,е,ж)

14. Складіть алгоритм дій під час домедичної допомоги постраждалому при проникаючій травмі грудної клітини:
- а) оглянути місце події;
  - б) викликати швидку;
  - в) одягнути рукавички гумові;
  - г) накласти на рану стерильну серветку;
  - д) попросити постраждалого зробити глибокий видих;
  - е) закрити рану оклюзійною пов'язкою, яка на 1,5 см більша за стерильну серветку;
  - є) сторонні предмети не витягувати з рани;
  - ж) зафіксувати пов'язку лейкопластиром з 3 сторін;
  - з) при стабільному стані можна не накладати звичайну пов'язку;
  - и) забезпечити постраждалому напівсидячи положення;
  - і) укрити термопокривалом;
  - ї) морально підтримувати до прибуття швидкої допомоги.

Алгоритм дій: А, Б, В, Д, Є, Г, Е, Ж, І, Ї.

15. Травми очей є:

- а) фізичні
- б) механічні
- в) хімічні
- г) проникаючі
- д) термічні
- е) променеві

Правильна відповідь: б, в, д, е

16. Протишокове положення постраждалого із закритою травмою живота передбачає:

- а) покласти у горизонтальне положення
- б) укрити постраждалого термопокривалом
- в) підкласти під голову валик з одягу
- г) забезпечити постійний нагляд за станом постраждалого
- д) підняти ноги, щоб ступні були на рівні підборіддя

Правильна відповідь: а, б, г, д

17. Згрупуйте проникаючі поранення за ушкодженнями внутрішніх органів:

1. Ушкодження порожнистих органів	А. Шлунок, жовчний міхур, сечовий міхур, кишечник
2. Ушкодження паренхіматозних органів	Б. Магістральні артерії і вени, судини сальника
3. Ушкодження кровоносних судин	В. Печінка, селезінка, нирки, підшлункова залоза

Правильна відповідь: 1А, 2В, 3Б.

18. Прочитайте, дайте відповідь «так», якщо згодні з твердженням, і зазначте «ні», якщо не підтримуєте описані дії стосовно домедичної допомоги постраждалому з травмою очей.

- а) Якщо в очах є сторонні предмети (пісок, дерев'яна стружка, тощо), потрібно обережно промити очі струменем теплої проточної води.
- б) Можна протерти очі рукою, серветкою, прикласти холод до очного яблука.
- в) При травмі одного ока накладають монокулярну пов'язку.
- г) Хоч травмовано одне око, накладають пов'язку на обидва ока, щоб не виникло ускладнень, бо око є парним органом.
- д) Хімічні розчини при потраплянні вимивають теплою проточною водою зверху вниз, від скроні до носа.
- е) Негашене вапно легко видалити промиванням очей.
- є) Окремі кислоти і луги проникають глибоко і ушкоджують внутрішні елементи очного яблука.
- ж) Чим сильніший біль при травмі ока, тим більша небезпека від травми.
- и) Постраждалого з травмою очей транспортують напівсидячи.
- і) Якщо чужорідне тіло вимити з очей не вдалося, необхідно прикрити око стерильною серветкою, закріпивши її лейкопластиром до шкіри обличчя, забезпечити огляд лікарем офтальмологом.

Правильна відповідь: так (а, г, д, є, і); ні (б, в, ж, и)

Ситуаційні задачі

Задача № 1

На твоїх очах вантажною машиною збитий пішохід. Він непритомний, лежить на спині. Його обличчя в крові, права нога незвично підвернена, а навколо неї розтікається калюжа крові. Дихання шумне, з характерним свистом на видиху.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Накласти транспортну шину на праву ногу.
2. Витерти обличчя від крові і підкласти під голову подушку.
3. Повернути потерпілого на живіт.
4. Очистити ротову порожнину від слизу і крові.
5. Переконатися в наявності пульсу на сонній артерії.
6. Накласти стерильну пов'язку на рану, що кровоточить.
7. Перемістити постраждалого з проїжджої частини у безпечне місце.
8. Викликати швидку допомогу.
9. Залишити потерпілого на місці і чекати прибуття швидкої допомоги.
10. Накласти кровоспинні джгути.

Алгоритм дій: 5, 3, 4,10,1, 8, 9.

Задача № 2

На автобусній зупинці чоловік раптом зблід і впав. Він без свідомості, шкірні покриви бліді, з сіруватим відтінком; зіниці розширені і на світло не реагують.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Викликати швидку допомогу.
2. Перевірити наявність чи відсутність пульсу і реакцію зіниць на світло.
3. Покликати на допомогу оточуючих.
4. Визначити ознаки дихання з допомогою люстерка.
5. Приступити до серцево-легеневої реанімації.
6. Спробувати встановити у потерпілого на що він скаржиться.
7. Докладно розпитати оточуючих, що передувало втраті свідомості.
8. Повернути потерпілого на живіт.
9. Прикласти до голови холод.
10. Піднести до носа вату з нашатирним спиртом.
11. З'ясувати безпечність місця події.

Алгоритм дій:11, 6, 2,10, 5, 3,1.

Задача № 3

Під час роботи з електродреллю стався розряд електричного струму. Робітник втратив свідомість і впав біля столу. Його рука продовжує міцно стискати металеву рейку. Обличчя спотворене судомою.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Викликати швидку допомогу.
2. Покликати кого-небудь на допомогу.
3. Усунути фактори власної небезпеки отримання електротравми.
4. Вибити рейку предметом що поряд.
5. Відключити постачання електроенергії.
6. Відтягти потерпілого в безпечне місце.
7. Переконатися в наявності пульсу на сонній артерії і повернути потерпілого на живіт.
8. Переконатися в наявності пульсу на сонній артерії, вдарити потерпілого у груди і приступити до непрямого масажу серця.
9. Переконатися у відсутності пульсу на сонній артерії і після прокардинального удару почати серцево-легеневу реанімацію.
10. Переконатися у відсутності пульсу на сонній артерії і повернути потерпілого на бік.
11. З'ясувати безпечність місця події для власного здоров'я.

Алгоритм дій: 11, 5, 3, 7, 2, 6, 1 або 11, 5, 3, 9, 2, 6, 1.

Задача № 4

Після удару блискавкою в автомобіль, що ремонтував чоловік, він замертво впав. В ураженого блискавкою права рука чорна, обпалена до ліктя, зіниці широкі, не реагують на світло. На сонній артерії пульс відсутній.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Закопати ураженого блискавкою в землю.
2. Приступити до серцево-легеневої реанімації.
3. Накрити обпалену поверхню чистою тканиною.
4. Попросити когось викликати швидку допомогу.
5. Повернути потерпілого на живіт і чекати прибуття лікарів.
6. Переконатися у відсутності реакції зіниць на світло і пульс на сонній артерії.
7. Піднести до рота люстерко, вату чи пір'їнку і перевірити наявність дихання.
8. Покласти холод на голову.

9. Покласти холод на місце опіку.
10. Повернути людину на спину.

Алгоритм дій: 6, 2, 4, 8, 3, 9.

Задача № 5

У фруктовому саду хлопця у шию укусила бджола. Його обличчя і шия почали збільшуватися, він втратив свідомість, з'явилося прискорене хрипке дихання. До найближчої оселі не менше півгодини ходьби. Один з товаришів виявив у кишені краплі для носа «Ріно».

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Транспортувати хлопця до населеного пункту, медичного закладу.
2. Закапати «Ріно» по 2-3 краплі в кожну половину носа.
3. Закапати «Ріно» в ранку від укусу.
4. Видалити жало і відсмоктати отруту.
5. Накрити місце укусу листком подорожника.
6. Зігріти місце укусу, інтенсивно розтираючи його долонею.
7. Прикласти до місця укусу целофановий пакет із землею.
8. Припекти місце укусу вогнем сірника чи запальнички.
9. Покласти потерпілого на живіт.
10. Обкласти голову пакетами з холодною водою.

Алгоритм дій: 9, 4, 3, 2, 7, 10, 1.

Задача № 6

Під час ремонтних робіт чоловіку придавило балкою ноги. Він у такому стані перебуває більше 2 год, але у свідомості.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Підняти балку і звільнити ноги.
2. Не піднімати балку і не турбувати потерпілого до прибуття рятувальних служб.
3. Обкласти ноги пляшками заповненими холодною водою.
4. Туго забинтувати ноги до місця пошкодження.
5. Запропонувати тепле пиття.
6. Виключити вживання будь-якої рідини.
7. Дати 2-3 таблетки анальгін.
8. Накласти джгути на стегна вище місця здавлювання.
9. Постійно розтирати й масажувати ноги до звільнення потерпілого.

10. Накласти шини від пахв до п'ят.
11. Покликати на допомогу інших людей.
12. Туго забинтувати ноги до пахових складок.
13. Транспортувати потерпілого тільки на ношах, навіть при задовільному самопочутті.
14. З'ясувати безпечність місця події для власного здоров'я.

Алгоритм дій: 14, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 1, 12, 10, 13.

Задача № 7

З вікна другого поверху палаючого будинку вистрибнув чоловік, він катається по снігу намагаючись збити полум'я. Його сорочка на спині вже перестала тліти, під залишками тканини видно чорну шкіру з безліччю вологих тріщин та пухирів.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Зняти з потерпілого сорочку.
2. Покласти його на спину.
3. Перевернути на живіт.
4. Набрати у пакети сніг і покласти їх на спину потерпілого.
5. Видалити залишки одягу і промити шкіру чистою водою.
6. Обробити обпалену поверхню спиртом.
7. Видалити залишки одягу та пухирі.
8. Накласти на місце опіку стерильні пов'язки.
9. Накрити спину чистим простирадлом.
10. Запропонувати потерпілому знеболюючі засоби.
11. З'ясувати безпечність місця події для власного здоров'я.
12. Запропонувати потерпілому тепле пиття.
13. Викликати швидку допомогу.

Алгоритм дій: 11, 3, 9, 4, 10, 13, 12.

Задача № 8

Робітник, при виконанні будівельних робіт, впав з висоти 1,5 м. Отримав травму лівого передпліччя. Не може самостійно згинати кінцівку у ліктьовому суглобі. Які першочергові дії рятувальника?

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Якщо при свідомості швидку допомогу не викликати.
2. Накласти джгут або пов'язку.
3. Накласти транспортну шину.
4. Викликати швидку для термінової госпіталізації.
5. Покласти потерпілого у стабільне положення.
6. Розмістити у напівсидячому положенні.

Алгоритм дій: 3, 4, 6

Задача № 9

Робітник певний час працював з лакофарбовими матеріалами і втратив свідомість. При огляді постраждалого визначається пульс і дихання. Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Прикласти холод до обличчя.
2. Перемістити у стабільне положення.
3. Дати вдихнути нашатирний спирт.
4. Розстібнути комірці на одязі.
5. Викликати 103.
6. Покласти на спину постраждалого.
7. Відкрити вікна, двері для доступу свіжого повітря.
8. Перемістити на свіже повітря.

Алгоритм дій: 4, 2, 5, 3, 8, (7), 1

Задача № 10

У дитини до року ознаки задухи через потрапляння у дихальні шляхи іграшки.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Зробіть 5 постукувань по спині дитини між лопатками.
2. Переверніть дитину на спину, натисніть на грудину.
3. Поверніть дитину обличчям донизу, поклавши його собі на передпліччя так, щоб голівка знаходилася нижче тулуба.
4. Постукування по спині та поштовхи у грудину проводити до тих пір, поки стороннє тіло не буде видалено і немовля не почне дихати, плакати, чи кашляти.
5. Викличте швидку допомогу.
6. Постукування по спині та поштовхи у грудину проводити до тих пір, поки дитина не втратить свідомість.

Алгоритм дій: 3, 1, 2, 4, 6, 5.

Задача № 11

У зоні бойових дій снаряд влучив у бронетранспортер, водій відчув хруст та різкий біль у нижній частині гомілки. Він самостійно вибрався з машини, однак втратив свідомість.

Під час надання домедичної допомоги у червоній зоні було встановлено, що гомілка лівої ноги деформована, тому зняти чобіт не можна. Коли чобіт розрізали і зняли, з нього вилилося до 300 мл крові. На гомілці видно рану завдовжки до 5см, з якої витікає кров.

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Накласти джгут.
2. Накласти компресійну пов'язку.
3. Закрити рану стерильною серветкою.
4. Накласти транспортну шину.
5. Піднести до носа вату з нашатирним спиртом.
6. Переконатися у наявності пульсу на сонній артерії.
7. Транспортувати у більш безпечну жовту зону.

Алгоритм дій: 6, 3, 2 (1), 4, 5, 7

Задача 12

Проводячи будівельні роботи на висоті робітнику до ока попало негашене вапно, від неприємного відчуття він втратив рівновагу і впав на підлогу.

При огляді постраждалого виявлено посиніння шкіри в області живота, часте дихання та холодна шкіра на дотик. Постраждалий при свідомості, але неспокійний.

Які травми дістав робітник? (хімічна травма ока; закрите ушкодження живота).

Склади алгоритм дій. Обґрунтуй свій вибір:

1. Накласти пов'язки на очі.
2. Протерти очі сухою, стерильною, марлевою серветкою.
3. Забезпечити протишокове положення.
4. Промити проточною теплою водою.
5. Перенести у більш безпечне місце постраждалого і надати зручне положення.
6. Викликати швидку медичну допомогу.
7. Забезпечити моральну підтримку.
8. З'ясувати безпечність місця події для себе і постраждалого
9. Одягнути гумові рукавички.

Алгоритм дій: 8, 6, 9, 5, 3, 2, 4, 1, 7.

Використана література

1. Захист Вітчизни. Основи медичних знань: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту / А.А. Гудима та ін. – Тернопіль: Астон, 2018. 192с.
2. Навчальна програма «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту), затвердженої наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.
3. Роцін Г.Г. Екстренна медична допомога: базова підтримка життя. Київ: ВАТ «Поліграфкнига», 2009. 138с.
4. <https://ua-reporter.com/uk/news/persha-medychna-dopomoga-yak-vykonaty-yiyi-pravylno-foto-video>
5. https://pidruchniki.com/18060203/bzhd/pravila_nadannya_domedichnoyi_dopomogi